

ת"פ 51566/05/16 - מדינת ישראל נגד דוד רחמני

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 51566-05-16 מדינת ישראל נ' רחמני
לפני כבוד השופטת דנה אמיר

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

דוד רחמני

הנאשמים

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד טל הוד

ב"כ הנאשם עו"ד יוסי פרידמן

הנאשם בעצמו

הכרעת דין

תמצית כתב אישום והמענה

1. על פי הנטען בכתב האישום, ביום ה- 3.4.16 בסמוך לשעה 5:06 ברחוב יהודה המכבי 14 בתל אביב, החזיק הנאשם בזוג אופנים חשמליים ללא סוללה, אליהם מחובר מנעול פרסה (להלן: "האופניים"), מבלי שהיה בידו להוכיח כי רכש את החזקה בהם כדין. משכך הואשם הנאשם בהחזקת נכס חשוד כגנוב לפי סעיף 413 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").

2. הנאשם כפר במפורט בכתב האישום. לטענתו מצא את האופניים במצב גרוע מאוד עם שרשרת קרועה, ללא סוללה, זרוקות ברחוב. המחלוקת בין הצדדים היא- האם מתקיימים בנסיבות מקרה זה רכיבי עבירת החזקת נכס החשוד כגנוב?

תמצית ראיות הצדדים

3. מטעם המאשימה העיד השוטר ניר קוטקיס, אשר היה מפקד ניידת בעת האירוע וזיהה את הנאשם עם האופניים ברחוב. העד העיד בהתבסס על דוח פעולה שערך במועד האירוע. על פי עדותו, נסע בעת האירוע בניידת גלויה יחד עם שותפו אשר נהג. בעת נסיעה ברחוב יהודה המכבי בצומת הרחובות מתתיהו ויהודה המכבי בשעה 4:45

לפנות בוקר, זיהה את הנאשם, במרחק 20 מטר ממנו רכוב על אופניים תוך כדי פידול. השוטר קוטקיס לא כרז לנאשם לעצור. עוד הוסיף, כי הנאשם הביט שמאלה, הבחין בניידת, החל לפדל במהירות לכיוון דרום ופידל במהירות לעבר חצר בניין אשר סומנה 14 על ידי העד, על גבי שרטוט המקום שערך (ת/5). לדבריו, לאחר שצמצם טווח הבחין מתוך הניידת בנאשם נשען על קיר של עמוד בחניון חיצוני של הבניין, עם ידיו קדימה (בעת חקירתו הנגדית אישר כי הנאשם הטיל את מימיו). עוד הוסיף, כי התקדם לכיוון הנאשם וביקש מהנאשם שיזדהה. העד ציין, כי מדובר באזור המוכה בגניבות אופניים. השוטר קוטקיס פירט כי הנאשם מסר שאין בידו תעודה מזהה ואינו זוכר את מספר הזהות שלו (בסופו של יום זוהה הנאשם על פי כתובת המגורים שמסר).

4. על פי עדותו של השוטר קוטקיס, כשהביט שמאלה לאחר שפגש בנאשם הבחין באופניים "שעונות בצורה שהן לא גלויות לעין. כאילו מוסתרות מאחורי איזשהו עמוד. כאילו זרק אותן", כשלושה ארבעה עמודים מהמקום בו עמד הנאשם. השוטר קוטקיס זיהה את האופניים, אשר הובאו לאולם בית המשפט, כאופניים שנתפסו באירוע (ואין כל מחלוקת לגבי כך). השוטר אף מסר, כי נתפסו במצב זה למצבם כיום והן נראות כדגם חדש. עוד הוסיף, כי הזהיר את הנאשם כנדרש והחל לתחקרו. השוטר פירט, כי הנאשם טען שמצא את האופניים ברחוב, שני רחובות מהמקום, תוך שמצביע על רחוב מתיתיהו. באשר לעובדה ששרשרת האופניים נראית לא תקינה מסר השוטר: **"אני לא מומחה לאופניים, אך על סמך היכרותי כתוצאה מפידול מהיר לעיתים השרשרת נופלת החוצה. שזה מצב האופניים שהיה באותו זמן. ואין סוללה לאופניים. לכן החשדתי אותם כי זה לא נראה כמו זוג אופניים שמוצאים באיזשהו מקום"**.

5. השוטר קוטקיס הוסיף, כי מאחר וההסבר שסיפק הנאשם בקשר לאופניים לא היה מספק, החליט לעצרו. עוד מסר, כי החשש להעלמת ראיות המצוין בדוח המעצר נבע מכך שהאופניים לא היו גלויות לעין והוא חשד כי הנאשם מנסה להסתירן. עוד הוסיף, כי לנאשם היו טיפות זעה על המצח למרות שאותו הלילה היה קריר, וכי תוך כדי תחקור הנאשם החל לגמגם, נראה לחוץ מאוד והרים את טון דיבורו. השוטר קוטקיס אישר, כי לא התבקש לנסות ולאתר תלונה ביחס לאופניים או לבצע כל פעולה בקשר אליהם באזור.

6. על פי עדותו של השוטר גיא כהן, הוא חקר את הנאשם (ת/1). בנוסף, 10 ימים לאחר האירוע ערך בירור לגבי האופניים על מנת לנסות ולאתר את בעליהם. השוטר כהן השיב ביחס למזכר שערך ת/2, כי פנה לחברה ממנה נרכשו האופניים בניסיון לאתר את הבעלים, אך החברה איננה מנהלת רישום כאמור, והוסיף כי אינו יודע אם התקבלה תלונה ביחס לאופניים. השוטר כהן הבהיר, כי לא מצא לנכון לתעד את חקירת הנאשם בהקלטה, מאחר ולא הוצגו מסמכים רפואיים מהם ניתן להסיק כי הנאשם בעל מוגבלות נפשית והתרשמותו הייתה שהנאשם מוסר תשובות הגיוניות. השוטר כהן פירט, כי אינו יודע האם הוגשה תלונה ביחס לגניבת האופניים. בנוסף השיב, כי כאשר חקר את הנאשם, לא חשד שהנאשם מכיר את בעל האופניים. המאשימה אף הגישה את ת/3, מזכר שנערך על ידי השוטרת גילי מדמון, לפיו על פי בדיקה באינטרנט האופניים שייכים לחברה שפרטיה מצוינים בת/3. פנייתו של השוטר כהן בת/2 נערכה על בסיס בדיקתה של השוטרת מדמון.

7. מטעם ההגנה העיד הנאשם, על פי עדותו, היתה לגרסתו בחקירתו ת/1, מצא את האופניים כשניים שלושה רחובות ממקום בו נעצר. לדבריו, הוא זוכר את האירוע היטב, וכך מסר: **"אני הלכתי ברחוב עם האופניים. הלכתי איתם. חציתי את הכביש איתם...כי הם מקולקלים. הם היו זרוקים, 2-3 רחובות ליד המקום. ראיתי שהכול פה שבור. הכוונה לשרשראות. מצביע על השרשרת הנפולה באופניים. הלכתי איתם כשאני מוביל אותם לידי. שמתי אותם בצד והשתנתי. ופתאום השוטרים באו"**. והוסיף: **"לא פידלתי. אי אפשר לנסוע איתם"**.

אני לא יושבתי על הכיסא של האופניים. איך הוא יכול להגיד שאני פידלתי בהם. אני מוכן לקבל כל עונש אם נסעתי באופניים ואם גנבתי אותם. זה היה במרחק 2-3 רחובות. הם היו זרוקות בין הכביש למדרכה. הרמתי אותם ראיתי שיש מנעול. ועוד: "אני עובר ברחוב ואני רואה הרבה פעמים שאנשים משאירים דברים ורושמים עליהם תהנו. אני לקחתי את האופניים האלה במחשבה שאני אנסה לסדר אותם. כשבית המשפט שואל אותי האם על האופניים הללו היה רשום שאני יכול לקחת אותם- אני משיב שלא."

8. בעת חקירתו עמד על גרסתו, לפיה לא רכב על האופניים אלא הוביל אותם. הנאשם עמד על כך ששרשרת האופניים הייתה תקולה ולא רק רפויה. לדבריו: "אני אומר לך ששם זה מקולקל?" "אני ניסיתי לסדר את השרשרת. אני לא בעל מקצוע. ראיתי שאי אפשר, אמרתי שאני אשים אותם בצד ואבוא לקחת אותם אחר כך. אולי אקח אותם למישהו שיכול לסדר אותם." כשהוטח בפניו שמרבית האנשים לוקחים את הסוללה הביתה וגם במקרה זה אין על האופניים סוללה ועל כן יתכן שהאופניים שייכים למישהו השיב: "יכול להיות. אבל את יודעת כמה דברים אנשים זורקים?" כאשר הוטח בפניו כי על האופניים מתקן לפלאפון, סלסלה ומנעול פרסה השיב: "אני לא יודע מה הסיפור שלהם." כנשאל האם לא עלה בדעתו שהאופניים גנובים מסר: "מאיפה אני יודע? אתם כל כך רוצים להוכיח שאני עשיתי את זה? אני לא גנבתי ואני מוכן לקבל כל עונש שבעולם אם עשיתי טעות כזו". לדבריו הנאשם הזיע וגמגם בעת המפגש עם השוטט לאור מחלת הנפש בעברו, ואף הוסיף כי צעד עם האופניים ברגל על פני מספר רחובות. עוד טען, כי לא ניסה להסתיר את האופניים מעיני השוטט וכי אלה היו מרחק של כמטר וחצי ממנו בעת המפגש עם השוטט. לטענתו, נעצר רק בשל מראהו והוסיף כי גם מצבו הנפשי לא היה שפיר באותה העת.

דין והכרעה

9. עבירת החזקת נכס החשוד כגנוב מוגדרת בסעיף 413 לחוק העונשין:
"המחזיק דבר, כסף, נייר ערך או כל נכס אחר שיש עליהם חשד סביר שהם גנובים, ואין בידו להניח את דעתו של בית משפט שרכש את ההחזקה בהם כדין, דינו - מאסר שישה חדשים".

10. במקרה דנן, משאין חולק בדבר החזקת הנכס על ידי הנאשם ומודעותו לכך, יש לבחון - האם קם במקרה זה חשד סביר כי האופניים גנובים? המבחן לעניין זה הוא המבחן האובייקטיבי והיסוד הנפשי הנדרש הוא מסוג רשלנות. בע"פ 987/02 זביידה נ' מדינת ישראל (10.5.2004) (להלן: "עניין זביידה") נקבע מפי כב' הנשיאה בייניש:

".... במסגרת היסוד העובדתי של העבירה לפי סעיף 413 לחוק, מוטל על התביעה להוכיח כי בנסיבות העניין קיים "חשד סביר" שהנכס שבחזקת הנאשם גנוב, כלומר "...הושג בעבירה של 'גניבה', כמשמעה בסעיף 383 לחוק העונשין, ולא בכל דרך אחרת" (י' קדמי על הדין בפלילים (תשנ"ד, חלק א) 394). לצורך הוכחת הנסיבה האמורה, אין התביעה צריכה להוכיח כי הנכס נגנב בפועל או אף שפלוני התלונן על גניבתו. מדובר במבחן אובייקטיבי בנוגע למצב הנכס, והשאלה שעל בית-המשפט לבחנה היא האם בהתחשב במכלול נסיבות העניין, מתעורר חשד הגיוני ומתקבל על הדעת כי הנכס גנוב".

11. ככל שיקבע כי המאשימה הוכיחה קיומו של חשד סביר כי האופניים גנובים, הנטל עובר אל הנאשם לסתור את ההנחה שקמה נגדו ולהראות, ברמת מאזן הסתברויות, כי רכש את החזקה בנכס כדין, ביושר ובתום לב. המבחן בהקשר זה הוא המבחן הסובייקטיבי, וגבולותיו אינם ניתנים להגדרה ממצה. תוכנו יקבע בהתאם לנסיבות

המקרה, ומקום בו עצם הנאשם עיניו בפני האפשרות כי הנכס חשוד כגנוב, עשוי הדבר לסתור טענתו לתום לב (ראו: י. קדמי "על הדין בפליימס", חלק שני, עמ' 826 ועניין זבידה).

12. באשר להוכחת קיומו של חשד סביר כי האופניים גנובים, לאחר בחינת נסיבות המקרה ומראם של האופניים במבחן האובייקטיבי, מסקנתי היא כי המאשימה הוכיחה את קיומו של החשד הסביר כנדרש. ראשית, מבחינת האופניים, אשר הוצגו באולם בית המשפט, מדובר באופניים הנראים חדשים יחסית ולטעמי, על פי מבחנו של האדם הסביר, אינם נחזים ככאלה אשר בעליהם ישליכו או יזנחו. בנוסף, האופניים נתפסו ללא סוללה, ויש בכך כדי להעלות חשד, על פי המבחן האובייקטיבי, כי המדובר ברכוש גנוב. לו אכן היה מבקש בעל האופניים להשליכם, סביר כי היה משליכם ביחד עם הסוללה. כמו כן, על גבי האופניים מנעול פרסה (סגור) וכן סלסלה ומתקן לטלפון נייד. גם בהקשר זה הדעת נותנת, כי לו רצה בעליהם של האופניים להשליכם, סביר להניח שהיה מפרק ונוטל את כלל המחוברים אותם ניתן לפרק, כדוגמת הסלסלה, המתקן לטלפון ובפרט המנעול שכלל אינו מחובר לאופניים אלא תלוי עליהם בלבד, והסרתו כלל איננה מסובכת.

13. אינני מוצאת כי יש בעובדה שהאופניים נמצאו על ידי הנאשם (על פי עדותו) כשאין קשורות, כדי לבטל את קיומו של החשד הסביר כי המדובר באופניים גנובים. מסקנתי איננה משתנה גם אם אקבל את גרסתו (השונה מגרסת השוטר קוטיקס), לפיה שרשרת האופניים הייתה תקולה כשנטל אותם. בהקשר זה יש לציין, כי השרשרת של האופניים איננה קרועה (כמפורט במענה מטעם הנאשם) אלא רפויה. בין אם המדובר בתקלה פשוטה יחסית או בתקלה במנגנון, כפי שטען הנאשם שסבר, אין בכך כדי להפיג את החשד הסביר האובייקטיבי כי המדובר באופניים גנובים מהסיבות המפורטות לעיל. נתתי דעתי לטענת ההגנה לפיה לא הוגשה כל תלונה באשר לאופניים וכי המשטרה לא איתרה את בעלי האופניים, אך אין בכך כדי לשנות ממסקנתי. כפי שצוין לעיל ועל ידי המאשימה, לשם הוכחת החשד הסביר הנדרש אין התביעה נדרשת להוכיח שהנכס נגנב בפועל או שפלוני התלונן באשר לגנבתו. בנוסף, המאשימה עשתה ניסיון לברר את זהות הבעלים (ראו ת/2 ות/3) אך לא צלחה. גם אם ניתן היה לערוך בירורים נוספים (שספק אם היו מועילים), אין בכך שלא נערכו כדי להוות פגם היורד לשורש העניין, או כדי לבסס טענה לפיה לא הוכיחה המאשימה את רכיבי העבירה כנדרש.

14. משזו קבעתי, עובר עתה הנטל לנאשם להראות, ברמת של מאזן הסתברויות, כי רכש החזקה באופניים כדין, ביושר ובתום לב. בחנתי את כלל טענות ההגנה בהקשר זה, אך מצאתי, כי הנאשם לא עמד בנטל כנדרש. נתתי דעתי לטענתו העיקרית של הנאשם, לפיה סבר שהאופניים זנחו על ידי בעליהם משמצאם זרקים בין המדרכה לכביש לפנות בוקר, עם שרשרת תקולה, בשכונת מגורים בצפון תל אביב, אשר דייריה נוהגים להשליך חפצים יקרי ערך. גם אם אקבל את גרסת הנאשם במלואה, ביחס למצב השרשרת ולמקום הימצאותם של האופניים, אין בגרסתו כדי להרים את הנטל כנדרש.

15. ראשית, הנאשם עצמו פירט בעדותו, כי אותם חפצים הנראים חדשים ויקרים, אשר לטענתו נזרקו על ידי בעליהם, נזרקו פעמים רבות בצירוף פתק המבהיר כי ניתן לקחת את החפץ, מה שלא ארע במקרה דנן. כאמור, המדובר במקרה זה באופניים הנראים חדשים ועליהם חפצים אישיים. על כן, אין בכך שהאופניים לא היו קשורות, או היו זרוקות על המדרכה, כדי לשכנע במידה הנדרשת, כי הנאשם רכש חזקה בהם כדין, בתום לב וביושר. בנוסף, גם התנהלות הנאשם, בעת המפגש עם השוטר קוטיקס, ובפרט השענת האופניים בחלק הפנימי של עמוד הבניין מרחק של כמטר וחצי מהנאשם (כגרסת הנאשם) ו/או 3-4 עמודים מהנאשם כגרסת השוטר קוטיקס, כשלמעשה הנאשם מרחיק פיזית את האופניים מהמקום בו עמד, יש בה כדי ליתן אינדיקציה, כי אין המדובר במי שרכש חזקה באופניים בתום לב.

נתתי דעתי לטענת ההגנה לפיה העובדה שהנאשם לא ברח מהמקום משהבחין בניידת המשטרה הגלויה יש בה כדי להעיד על תום ליבו, אך דעתי איננה כדעתה, בשים לב לכל יתר הנסיבות המפורטות לעיל.

16. בנוסף, כאשר עומת הנאשם בעת עדותו עם העובדה שיתכן והאופניים שייכים למישהו משלא נמצאה עליהם הסוללה השיב: **"יכול להיות"**. ועוד, כשעומת עם העובדה שעל גבי האופניים מתקן לטלפון, סלסלה ומנעול השיב: **"אני לא יודע מה הסיפור שלהם"**, כשנשאל האם לא עלה בדעתו שהאופניים גנובים השיב: **"מאיפה אני יודע"**. באמירות אלה יש כדי לחזק את המסקנה, לפיה הנאשם לא החזיק באופניים ביושר ובתום לב אף בפן הסובייקטיבי.

17. נוכח כל המפורט לעיל, מצאתי כי הוכחו רכיבי העבירה בה הואשם הנאשם כנדרש ועל כן אני מרשיעה אותו בעבירה של החזקת נכס החשוד כגנוב על פי סעיף 413 לחוק העונשין.

ניתנה היום, כ"ה טבת תשע"ט, 02 ינואר 2019, במעמד הצדדים